

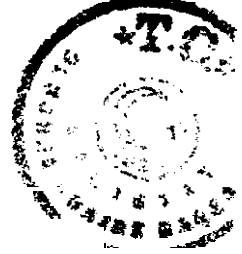
T.C.
D AN İŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5278
Karar No : 2008/6792

Davacı : Metro Motorlu Taş. Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.
(Yeni ünvanı: Birinci Seyahat Taş. Tic. A.Ş.)

Vekili : Av. Korhan Şengün
Bahariye Cad. Arayıcıbaşı Sok. İpek Apt. No:10/17
Kadıköy/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Nagehan Özseyhan - Aynı adreste

Davanın Özeti : Nevşehir ilinde faaliyet gösteren şehirlerarası otobüs firmaları, 14.01.2005 tarihinde gerçekleştirdikleri birleşmeyle ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından alınan 28.09.2006 tarih ve 06-67/909-263 sayılı kararın; Kurul'un savunma hakkı tanımadan ticarî faaliyetleri düzenleyici tarzda karar alamayacağı, 14.01.2005 tarihli birleşmede fiilen hiçbir zaman taraf olunmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : 4054 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre davacının Rekabet Kurumu soruşturma heyetince hazırlanan soruşturma raporuna karşı yazılı savunma sunma hakkının olduğu, Kuruma yasal süresi içine yazılı savunmasını sunmakla davacının bu hakkını kullandığı, bir yandan Nevşehir İli merkezli otobüs ile yolcu taşımacılığı hizmeti pazarına yeni girişler engellenirken diğer yandan da mevcut teşebbüslerin birbiri ile ortaklık, acentelik ve sair ticarî ilişkiler kurmakta olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Cihançir CENGİZ'in Düşüncesi Dava konusu olayda tarafların, Nevşehirli Turizm bünyesinde biraraya gelirken, sınırsız bir rekabet yasağı içeren ve işlem taraflarıyla birlikte tarafların 3. dereceye kadar akrabalarını da kapsayan bir rekabet yasağı üzerinde anlaşmaları ve bu anlaşmaya uymak üzere bir protokol ve senet imzalamaları hususunun teşebbüslerin diğer teşebbüslerle rekabet etme imkânlarını kısıtlamak suretiyle ilgili pazardaki potansiyel rekabeti ortadan kaldırma ihtimali karşısında ilgili pazarda rekabetin tesis edilebilmesi için yapılması gerekenleri bildiren dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu nedenle davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Bircül KURT'un Düşüncesi : Dava, Nevşehir ilinde faaliyet gösteren şehirlerarası otobüs firmalarının, 14.01.2005 tarihinde gerçekleştirdikleri birleşmeyle ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından alınan 28.09.2006 tarih ve 06-67/909-263 sayılı kararın davacı şirkete ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Yasanın ihlale son vermeye ilişkin düzenleme yapan 9 uncu maddesinde "Kurul ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya resen bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinin ihlal edildiğini tespit ederse, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/5278

Karar No : **2008/6792**

Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirir.

Kurul, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlale ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildirir.

Kurul, nihaî karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihaî kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabilir." hükmü ;

Birleşme ve devralmanın Kurula **bildirilmemesine** ilişkin **11** inci maddesinde ise;

"Bildirilmesi zorunlu olan birleşme ve devralma işleminin Kurula bildirilmemiş olduğu hallerde, Kurul, herhangi bir şekilde işlemden haberdar olduğu zaman kendiliğinden birleşme veya devralmayı incelemeye alır. **İnceleme** sonucunda;

a) Birleşme veya devralmanın 7 nci maddenin birinci fıkrası **kapsamına girmediği** karar vermesi durumunda, birleşme veya devralmaya izin verir, ancak **bilgilere bildirimde bulunmadıkları için para cezası** uygular.

b) Birleşme veya devralmanın 7 nci maddenin birinci fıkrası **kapsamına girdiğine** karar vermesi halinde; para cezası ile birlikte, birleşme veya devralma **işleminin sona erdirilmesine**; hukuka aykırı olarak gerçekleştirilmiş olan tüm fiili **durumların ortadan kaldırılmasına**; şartları ve süresi Kurul tarafından belirlenecek şekilde ele geçirilen her türlü payın veya mal varlığının eğer mümkünse eski maliklerine iadesine, bu mümkün olmadığı takdirde üçüncü kişilere temlikine ve devrine; bunların eski malik veya üçüncü kişilere temlik edilmesine kadar geçen süre içinde devralan kişilerin devralınan teşebbüslerin yönetimine hiçbir şekil de katılamayacağına ve gerekli gördüğü diğer tedbirlerin alınmasına karar verir." kuralları yer almıştır.

Anılan maddeler birlikte değerlendirildiğinde; bildirilmesi zorunlu birleşme ve devralma işlemleri yönünden para cezası ile birlikte gerekli görülen diğer tedbirlerin alınmasına ilişkin olarak Kurula işlem tesis etme yetkisi verilirken, bu tür işlemlerin incelenmesi usulü ile ilgili olarak bir belirleme yapılmadığı halde, 4. maddenin ihlal edildiğinin tespiti haline ilişkin olarak Kurulun rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan kararının alınmasındaki usulün Yasanın Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde olacağına Kurula bağlandığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu işlemin incelenmesinden; Nevşehir **ilinde** faaliyet gösteren şehirler arası otobüs firmalarının rekabeti ihlal ettiği yolundaki başvuru üzerine yapılan ön araştırma ardından davacı şirkete ilişkin olarak; 4054 sayılı Yasanın 6. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti için Yasanın **41.** maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve Nevşehir ili merkezli otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarında faal olan dört teşebbüsün (Nevşehirliiler Turizm, **Seyahat İşletmeciliği** ve Ticaret Ltd. **Şti.**, Es **Nevtur** Adi Komandit **Şti.**, Nevşehir

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/5278

Karar No : 2008/6792

Kapadokya Turizm Taşımacılık Ltd. Şti. ve Lüks Göreme Turizm) 14.1.2005 tarihinde gerçekleştirdikleri birleşmeyi Rekabet Kurulu'na bildirmemiş olduklarının tespit edilmesi nedeniyle anılan işlemin 4054 sayılı Kanun'un 11. maddesi uyarınca incelemeye alınmasına, birleşme işlemi nedeniyle hazırlanan 23.5.2006 tarih. 2005-4-228/I-05-MA sayılı **İnceleme Raporundan** sonra ise ek çalışma yapılmasına karar verildiği, söz konusu karar uyarınca düzenlenen 21.9.2006 tarih, 2005-5-228/I-06-MA sayılı İnceleme Raporu incelenerek işlemin birleşme devralma veya işbirliği olmadığı tespit edilip, davacıya ilişkin olarak;

Dosya konusu işlemin 4054 sayılı Yasa'nın **4.maddesi** kapsamında anlaşma olduğuna, işlemi gerçekleştiren bir taraf olmamakla birlikte, davacı şirketin acentelik ve ortaklık ilişkileri neticesi söz konusu anlaşmaya dahil olduğuna, Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir "anlaşma" olduğu tespit edilen işlemin içerdiği rekabet kısıtlamaları ve ilgili pazardaki etkileri nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen muafiyet şartlarını taşımadığına, işlem tarafları arasında akdedilen protokolün de Kanun'a aykırı bulunan anlaşmanın bir parçası dolayısıyla geçersiz olduğuna,

İlgili pazarda rekabetin tesis edilebilmesi için,

a) Nevşehirliiler Turizm Seyahat **İşl.** ve Tic. Ltd. Şti.'nin, Metro **Motorlu Taşıtlar** Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.'nin acenteliğini bırakmasının yanı sıra, **Nevşehirliiler Turizm** Seyahat İşletmeciliği ve Ticaret Ltd. Şti.'nin ortaklarından Mehmet ÖZBAY'ın, **anılan şirketteki** hisselerini devretmesi veya Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş. **nde çalışan** otobüslerine ilişkin sözleşmelerini iptaline

Kurulun gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağına taraflara bildirilmesine ilişkin görüş niteliğinde olmayan dava konusu kararın alındığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 4054 sayılı Yasanın 11 maddesi kapsamında yapılan inceleme sonucunda incelenen işlemin birleşme veya devralma değil, anlaşma olduğunun tespiti üzerine, bu Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen **önaraştırma**, soruşturma, savunma gibi hususlara ilişkin olarak Kurulun inceleme ve araştırmada uygulayacağı usulü gösteren hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir karar alınması gerekirken, Yasanın öngördüğü usule uyulmaksızın 4054 sayılı Yasa'nın 11. maddesi ile Kurula bildirilmesi gereken birleşme ve devralma ilgili olarak verilen yetki kapsamında alınan kararda bu nedenle hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle 28.09.2006 tarih ve 06-67/909-263 sayılı kararın davacı şirkete ilişkin kısımlarının iptali gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 14.10.2008 tarihinde davacı vekili Av. Korhan Şengün'ün, davalı Rekabet Kurumu vekili Av.Nagehan **Özseyhan'ın** geldikleri, Danıştay **Savcısı'nın** hazır bulunduğu görülerek,

T.C.
DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/5278

Karar No : 2008/6792

duruşmaya başlandıktan, taraflara usulüne uygun olarak söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra taraflara son kez söz verilip duruşmaya son verildi. Dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

Dava, Nevşehir **İlinde** faaliyet gösteren şehirlerarası otobüs firmalarının, **14.01.2005** tarihinde gerçekleştirdikleri birleşmeyle ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından alınan 28.09.2006 tarih ve 06-67/909-263 sayılı kararın iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, 6. maddesinde de; bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, yasanın 16/2 maddesinde ise bu Yasa'nın 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları **gerçekleştirdiği sabit olanlara**, yasa maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme **bağlanmış bulunmaktadır.**

Aynı Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Yasa'da **yasakların faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma** yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi **üzerine, bu** ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış, Kanun'un 9. maddesinde Kurul'un, ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya re'sen bu Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinin ihlâl edildiğini tespit ederse ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanun'un Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildireceği, meşru bir menfaati olan gerçek ve tüzel kişilerin şikâyette bulunabileceği, Kurul'un, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlâle ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildireceği, Kurul'un, nihâî karara kadar ciddî ve telâfi olunamayacak zararların ortaya çıkma **ihtimalinin bulunduğu** durumlarda, ihlâlden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihâî kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabileceği, **11. maddesinde, bildirilmesi zorunlu olan** birleşme ve devralma işleminin Kurul'a bildirilmemiş olduğu hallerde, Kurul'un, herhangi bir şekilde işlemden haberdar olduğu zaman kendiliğinden birleşme veya devralmayı incelemeye alacağı, inceleme sonucunda; "a) Birleşme veya devralmanın 7. maddenin birinci fıkrası kapsamına girmediğine karar vermesi durumunda birleşme veya devralmaya izin vereceği, ancak ilgililere bildirimde bulunmadıkları için para cezası uygulayacağı, b) Birleşme veya devralmanın 7. maddenin birinci fıkrası kapsamına girdiğine karar vermesi halinde; para cezası ile birlikte, birleşme veya devralma işleminin sona erdirilmesine; hukuka aykırı olarak gerçekleştirilmiş olan tüm fiili

T.C.
DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/5278

Karar No : 2008/6792

durumların ortadan kaldırılmasına; şartları ve süresi Kurul tarafından belirlenecek şekilde ele geçirilen her türlü payın veya mal varlığının eğer mümkünse eski maliklerine iadesine, bu mümkün olmadığı takdirde üçüncü kişilere temlikine ve devrine; bunların eski malik veya üçüncü kişilere temlik edilmesine kadar geçen süre içinde devralan kişilerin devralınan teşebbüslerin yönetimine hiçbir şekilde katılamayacağına ve gerekli gördüğü diğer tedbirlerin alınmasına karar verileceği" kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Nevşehir **İlinde** faaliyet **gösteren** şehirlerarası otobüs firmalarının 14.01.2005 tarihinde birleşme işlemi gerçekleştirdikleri ve bu işlemi **Kurum'a** bildirmedikleri yönünde yapılan ihbar üzerine başlatılan **önaraştırma** sonucunda işlemin **11.** madde uyarınca incelemeye alınmasına karar verildiği, bu inceleme sonucunda düzenlenen inceleme raporunun değerlendirilmesi sonucunda da Kurul'un dava konusu kararıyla; dosya konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında anlaşma olduğuna, işlemi gerçekleştiren bir taraf olmamakla birlikte, Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.'nin de acentelik ve ortaklık ilişkileri neticesi söz konusu anlaşmaya **dahil olduğuna**

Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir "**anlaşma**" olduğu tespit edilen işlemin, **icredığı rekabet** kısıtlamaları ve ilgili pazardaki etkileri nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un **5. maddesinde** düzenlenen muafiyet şartlarını taşımadığına, işlem tarafları arasında **akdedilen protokolün de** Kanun'a aykırı bulunan anlaşmanın bir parçası olduğuna, dolayısıyla **geçersiz olduğuna**, ilgili pazarda rekabetin tesis edilebilmesi için, Nevşehirli Turizm Seyahat **İşl. ve Tic. Ltd. Şti.'nin** Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.'nin acenteliğini bırakmasının yanı sıra, Nevşehirli Turizm Seyahat **İşletmeciliği** ve Ticaret Ltd. Şti.'nin ortaklarından Mehmet **Özbay'ın**, anılan şirketteki hisselerini devretmesi veya Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. **A.Ş.'de** çalışan otobüslerine ilişkin sözleşmelerini iptal etmesinin gerekli olduğu, Es **Nevtur** Adi Komandit Şti. (İhsan Akkoç, Muharrem **Eryılmaz**), Lüks Göreme Turizm (Recep Öncü) ve Nevşehir Kapadokya Tur. Taş. Ltd. Şti. sahip ve ortaklarının Nevşehirli Turizm **Sey. İşl. ve Tic. Ltd. Şti.'ndeki** ortaklığa son vermeleri veya 4054 sayılı Kanun hükümlerine uygun yeni bir ortaklık sözleşmesi akdederek 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'na izin için başvurmaları, ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin ticarî faaliyetlerini yürütebileceği adetten fazla sayıda yazıhane işgal etmesinin **rekabeti** kısıtlayıcı etki doğuracağı görüşünden hareket ile, yeni bir ortaklık sözleşmesi akdedilerek ilgili pazardaki firma sayısının azaltılması durumunda, yolcu taşımacılığıyla iştigal edecek firmanın veya söz konusu firmanın acentasının en fazla 2 adet yazıhaneyi kontrolünde tutmaları gerektiği, **14.01.2005** tarihinden itibaren işbirliği içerisinde bulunan, Es Nevtur Adi Komandit Şti. Nevşehir Kapadokya Turizm Taşımacılık Ltd. **Şti.**, Lüks Göreme Turizm, Nevşehirli Turizm Seyahat **İşl. ve Tic. Ltd. Şti.** ve Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve **Tic. A.Ş.'ye** yönelik olarak, bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığına; ancak Kurul kararında belirtilen hususların taraflarca kararın tebliğinden itibaren 90 gün içinde yerine getirilerek Rekabet **Kurumu'na** tevsik edilmesine, Kurulca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2006/5278

Karar No : 2008/6792

devam edilmesi **halinde** haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağına taraflara bildirilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu olayda, işlemin gerçekleştiği 14.01.2005 tarihi öncesinde, Es Nevtur, Nevşehir Kapadokya Turizm ve Lüks **Göreme'nin**, D1 yetki belgesiyle ilgili ürün pazarında şehirlerarası yolcu taşımacılığı yaptığı; Nevşehirli **Turizm'in** ise F1 **yetki** belgesiyle ilgili ürün pazarında Metro Turizm adına acentalık hizmeti sunduğu, Nevşehirli **Turizm'in** ortaklarından Mehmet **Özbay'ın**, sahip olduğu otobüsleri Metro Turizm'in Nevşehir filiosunda sözleşmeli olarak çalıştırdığı, 14.01.2005 tarihine kadar olan süreçte, önce Es Nevtur, Nevşehir Kapadokya Turizm ve Lüks **Göreme'nin**, kendilerinde sözleşmeli olarak çalışan otobüslerin sözleşmelerini feshettikleri, takiben, sahip oldukları otobüslerin bir kısmını Nevşehirli **Turizm'e** devreden söz konusu firma ortaklarına, Nevşehirli **Turizm'in** toplam 5.000.000.000.-TL. tutarındaki ana sermayesini oluşturan Mehmet **Özbay ve Mustafa Durmuş'un** sahip oldukları yüzer hisseden hisse verildiği, tarafların **Nevşehirli Turizm'e ortak** olurken, anılan şirket ile rekabet edecek başka bir firmanın **kuruluşunda bulunmama** konusunda bir sözleşmeye ve buna bağlı olarak 150.000 Euro tutarındaki **bir senede imza** attıkları, protokolde şirket kuruluşunda ismi geçen ortakların üçüncü **dereceye kadar** olan akrabalarının yeni bir firma kuruluşunda yer almayacağı taahhüt edilerek **süresiz bir rekabet** yasağının öngörüldüğü, protokol maddelerine uymayan ortakların, isimlerine düzenlenmiş olan **150.000 Euro** tutarındaki senetleri diğer ortaklara ödeyeceği hususunun da protokolde taahhüt altına alındığı, yukarıda detayları yer alan hisse devirlerine paralel olarak, daha önce Es Nevtur, Nevşehir Kapadokya Turizm ve Lüks **Göreme'de** otobüslerini sözleşmeli olarak çalıştıran otobüs sahiplerinin, Nevşehirli **Turizm** ile yeni bir sözleşme yaparak bu firma ile çalışmaya başladıkları, son olarak, daha önce sadece F1 acentalık yetki belgesi bulunan Nevşehirli **Turizm'in**, D1 şehirlerarası yolcu taşıma yetki belgesi olarak yolcu taşımacılığına başladığı, Nevşehirli **Turizm'in** yolcu taşımacılığı faaliyetine başlamasıyla, söz konusu şirketin Ankara ve İstanbul güzergâhlarında, aynı zamanda **acentalığını** yaptığı Metro **Turizm'in** rakibi konumuna geldiği, işlem öncesinde tüzel kişiliğe sahip tüm teşebbüslerin işlem sonrasında da hukukî varlıklarını sürdürdüğü, ilgili ürün pazarında faaliyet göstermeye yetecek miktarda malvarlığını (yazıhane kira kontratı ve otobüs) mülkiyetlerinde tuttukları, nitekim; işlemin taraflarından Recep **Öncü'nün**, Nevşehirli **Turizm'deki** ortaklarıyla anlaşmazlığa düşünce Nevşehirli **Seyahat'deki** ortaklığı devam ettiği halde **Öncü Göreme Turizm** isimli bir firma kurduğu ve yolcu taşımacılığı faaliyetine başladığı, ancak, halihazırda Recep **Öncü'nün**, **Öncü Göreme Turizm'in** faaliyetine son vererek yolcu taşımacılığını Nevşehirli **Turizm** bünyesinde sürdürdüğü, Nevşehir Adnan Menderes **Otogarı'nda** bulunan onaltı yazıhaneden ondördünün, işlem öncesinde birbirine rakip **olarak** faaliyet gösteren dört otobüs firması (Göreme Turizm, **Es-Nevtur**, Kapadokya Turizm, Metro Turizm) tarafından kullanılırken, bu dört firmadan üçünün tek bir çatı altında bir araya gelmesiyle, söz konusu yazıhanelerin fiilen iki firmaya (Nevşehirli **Seyahat ve Metro Turizm**) hizmet eder duruma geldiği anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5278
Karar No : 2008/6792

Bu durumda, tarafların, Nevşehirliiler Turizm bünyesinde biraraya gelirken, üçüncü dereceye kadar akrabalarını da kapsayan bir rekabet yasağı üzerinde anlaşmaları ve bu anlaşmaya uymak üzere bir protokol ve senet imzalamaları hususunun **teşebbüslerin** diğer teşebbüslerle rekabet etme imkânlarını kısıtlamak suretiyle ilgili pazardaki potansiyel rekabeti ortadan kaldırma ihtimali karşısında ilgili pazarda rekabetin tesis **edilebilmesi** için yapılması gerekenleri bildiren dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacının, söz konusu anlaşmaya taraf olmadıkları iddiasına gelince;

Birleşmenin gerçekleşmesiyle birlikte, Nevşehirliiler **Turizm'in**, hem varolan F1 Yetki Belgesiyle Metro Turizm'in **acentalığına** devam ettiği, hem de D1 Yetki Belgesi almak suretiyle, Metro Turizm'in faaliyet gösterdiği hatlarda (**İstanbul** ve Ankara) faaliyet göstermeye başladığı anlaşılmaktadır.

Rekabetçi piyasa koşullarının hâkim olduğu bir pazarda, herhangi bir firmanın rakip konumdaki bir firma adına bilet satışı yapması ancak iki firma arasındaki rekabetin yerini işbirliğinin aldığı durumlarda mümkün olabilecektir. Metro Turizm ile Nevşehirliiler Turizm arasında da böyle bir işbirliğinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu işbirliğini gösteren **hususlardan** en önemlisi Nevşehirliiler Turizm'in ortağı ve müdürü olan Mehmet Ozbay'ın, **Metro Turizm'in** Nevşehir filosundaki otobüslerin büyük bir kısmının da sahibi olmasıdır. **Nevşehirliiler Turizm'in** ortağı ve müdürü Mehmet Ozbay'ın raportörlerle yaptığı görüşmeye ilişkin **tutanakta geçen** "...Halen hem Metro Turizm adı altında hem Nevşehir Turizm (Nevşehirliiler **Seyahat**) adı altında çalışan otobüslerimiz bulunmaktadır. Müşterilerimiz otogarda Metro **bankomuz** geldiğinde Metro bileti kesilmekte, diğer bankomuz olan Nevşehir Turizm bankomuz geldiğinde Nevşehir Turizm bileti kesilmektedir." şeklindeki ifadeleri de bu işbirliğini doğrulamaktadır:

Ayrıca Mehmet **Özbay'ın** raportörlerin "Neden Metro Turizm'in acentalığını bırakıp Nevşehir Turizm olarak devam etmediniz?" şeklindeki sorusuna verdiği "Halkın gözünde tek firma olarak gözükmek istemedik. Ayrıca rakip teşebbüsler için de iki ayrı teşebbüs olarak gözükmek istedik, aksi takdirde potansiyel rakipler kolaylıkla yeni bir şirket kurup faaliyetlere başlayabilirlerdi." şeklindeki cevabı ile "Fiyatlarınızı nasıl **belirliyor** sunuz?" sorusuna verdiği "Metro Turizm ile birlikte konuşarak fiyatlarımızı saptıyoruz. Ancak Metro Turizm onayı **İstanbul** Merkezinden yaptırmaktadır. 14 Ocak 2005 tarihinde Ankara için 15.-YTL olan fiyatımızı 17.-YTL'ye yükselttik. Aynı şekilde birleşmeden önce **30.-YTL** olan **İstanbul** fiyatımızı **35.-YTL'ye** yükselttik. Ancak öğrenci ve askerlere %20 indirim uyguluyoruz." şeklindeki cevabı iki şirket arasında kurumsallaşmış bir işbirliği bulunduğunu göstermektedir.

Bu durumda, Nevşehirliiler Turizm'in yolcu taşıma faaliyetine başlayarak Metro Turizm'in rakibi durumuna gelmesi ve buna rağmen her iki şirketin de aralarında var olan dikey ilişkiye son vermemesi, ilgili pazarda dört teşebbüs arasında gerçekleşen anlaşmaya Metro Turizm'in de dolaylı olarak dahil olması sonucunu doğurmuştur.

T.C.
D AN İŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5278
Karar No : 2008/6792

Öte yandan, her ne kadar, Kanun'un 9. maddesinde yer alan "Kurul, ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya resen bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinin ihlâl edildiğini tespit ederse ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirir." hükmü uyarınca ayrıca bir önaraştırma ya da soruşturma açılmadan karar alınmışsa da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında anlaşma olduğu belirlenen işlemi gerçekleştiren bir taraf olmamakla birlikte yukarıda açıklandığı üzere acentelik ve ortaklık ilişkileri sonucu söz konusu anlaşmaya dahil olan davacı ile ilgili olarak, aynı ihbar dilekçesi üzerine Rekabet Kurulu'nun 13.06.2005 tarih ve **05-39/523-M** sayılı kararıyla bir soruşturma açıldığı, bu soruşturmanın sonucunda **31.05.2006** tarih ve **06-38/478-130** sayılı Kurul kararı ile davacının da aralarında bulunduğu ilgili teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idarî para cezası verildiği, incelemenin konusunu oluşturan anlaşmanın da soruşturma sonucunda ceza verilmesine esas ihlâlleri içerdiği, Nevşehirliiler Turizm'in ortağı ve müdürü olan Mehmet **Özbay'ın** yukarıda bahsedilen ifadelerinden Nevşehirliiler Turizm ile davacı şirket arasında pazarda birlikte hareket edileceği izleniminin doğması ve dava konusu Kurul kararında belirtilen hususların yerine getirilmemesi halinde ilgili teşebbüsler hakkında işlem başlatılacağı ifade edilmesi karşısında, bu husus kararı **kusurlandırıcı** bir eksiklik olarak görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan **124,70.-YTL** yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen **1.100,00.-YTL** avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, 14.10.2008 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Orhun	Suna	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	YET	TÜRKOĞLU	KARAKAYA	ÖDEN

Yargılama Giderleri

Toplam Harç	65,70.-YTL
Posta Gideri	59.00.-YTL
Toplam	124,70.-YTL

